

AVIZ
referitor la proiectul de Lege privind
sistemul național de asistență socială

Analizând proiectul de **Lege privind sistemul național de asistență socială**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.53 din 10.04.2001,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare stabilirea cadrului general de organizare, funcționare și finanțare a sistemului național de asistență socială în România.

În acest sens, proiectul cuprinde norme referitoare la principiile generale ale acestui sistem, prestațiile și serviciile sociale, instituțiile de asistență socială, personalul din sistemul de asistență socială, precum și la finanțarea asistenței sociale.

Precizăm că un proiect de lege cu obiect de reglementare similar a fost înaintat spre avizare Consiliului Legislativ de Secretariatul General al Guvernului cu nr.2640 din 28.11.2000, pentru care s-a emis avizul favorabil nr.1509 din 13.12.2000.

Prin natura relațiilor sociale reglementate prezentul proiect face parte din categoria legilor organice.

2. Referitor la principiul solidarității sociale prevăzut la art.6 lit.c), considerăm că textul ar trebui să se refere la **“nevoia socială”**, astfel cum este definită ea în cuprinsul art.4 alin.(1) și nu la **“nevoile fundamentale de viață”**, care nu sunt consacrate de prezentul proiect.

3. Pentru un spor de rigoare normativă, propunem ca art.9 să debuteze cu sintagma **“În aplicarea măsurilor de asistență socială, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale colaborează cu ...”**.

4. La art.10 alin.(3) și art.11 considerăm că în sintagma **“Dreptul la asistență socială”**, termenul **“dreptul”** trebuie înlocuit cu noțiunea de **“prestații”** sau **“servicii”**, deoarece, așa cum se arată la alin.(1) al art.10, dreptul la măsurile de asistență socială este garantat tuturor persoanelor **prin lege**, ceea ce se acordă **la cerere fiind prestațiile sau serviciile**, astfel cum acestea sunt definite în capitolul III din proiect.

5. Art.14 nu este suficient de precis, întrucât nu menționează în mod expres dacă se au în vedere familiile cu unul sau mai mulți copii, expresia finală **“educația și întreținerea copilului”** nefiind de natură să evidențieze această diferențiere.

6. Pentru mai multă precizie normativă, la art.18 este necesară înlocuirea expresiei **“în temeiul legilor specifice”**, din finalul textului cu expresia **“prevăzute în legi speciale”**.

7. Semnalăm că textul art.20 potrivit căruia serviciile sociale se adresează persoanelor și familiilor aflate în **situație de nevoie** repetă în mod inutil norma din cuprinsul art.19, care face deja această precizare. Propunem eliminarea art.20.

8. Expresia **“persoanelor aflate în fază terminală”** din finalul alin.(1) al art.24 o considerăm inadecvată, motiv pentru care propunem înlocuirea acesteia cu sintagma **“persoanelor care suferă de boli incurabile în fază terminală”**.

În legătură cu beneficiarii serviciilor de îngrijire social-medicală, semnalăm că textul ar trebui să evidențieze imposibilitatea respectivelor persoane de a se descurca cu forțe proprii și necesitatea existenței unui ajutor din partea altei persoane, expresia **“desfășurarea unei vieți normale,”** nefiind de natură să exprime situația **de nevoie** în care se află aceste persoane.

În acest fel se asigură corelarea textului cu dispozițiile art.19, care au în vedere persoanele sau familiile incapabile **singure** să depășească **situația de nevoie în care se află**.

9. Întrucât în cuprinsul actelor normative nu este recomandată utilizarea parantezelor, este necesară eliminarea acesteia din cuprinsul alin.(3) al art.26 iar pentru realizarea respectivei enumerări propunem folosirea sintagmei "cum ar fi:".

10. La art.30 alin.(1), considerăm că termenul mai potrivit ar fi "internare" și nu "găzduire", cu atât mai mult cu cât ambele alineate ale acestui articol prevăd necesitatea consimțământului respectivei persoane sau al reprezentantului său legal.

În același timp, considerăm că acordul autorității tutelare ar trebui să fie o condiție cerută în toate cazurile, deoarece aceasta ar reprezenta o garanție împotriva abuzurilor.

11. Semnalăm că alin.(3) al art.34 utilizează în mod incorect termenul de "organisme", deoarece textul trebuie să aibă în vedere **organele** prevăzute la alin.(1) al aceluiași articol. Se impune deci, modificarea corespunzătoare a textului.

12. Cu privire la atribuția Ministerului Muncii și Solidarității Sociale de subvenționare a asociațiilor și fundațiilor, prevăzută la art.37 lit.l), semnalăm că textul este inexact, deoarece această subvenționare ar trebui să se facă în vederea **asigurării serviciilor sociale** pentru persoanele aflate în stare de nevoie și nu în vederea respectării drepturilor sociale ale respectivelor persoane.

În plus, având în vedere dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, considerăm că fundațiile la care se referă textul ar trebui să fie recunoscute ca fiind de **utilitate publică**, deoarece potrivit art.41 lit.b) din actul normativ sus-menționat, acestea au **dreptul preferențial la resurse provenite din bugetul de stat și din bugetele locale**.

13. Pentru mai multă rigoare normativă, este necesar ca textul art.37 lit.m) să prevadă că atribuția de reprezentare a statului se realizează **în condițiile legii**.

14. În legătură cu "filialele locale", prevăzute la art.39 alin.(2), semnalăm că, întrucât aceste structuri sunt unități **fără personalitate juridică**, termenul corect este acela de "**sucursală**".

15. Deoarece textul prevăzut la art.40 lit.q), nu definește o atribuție concretă a serviciului public teritorial de asistență socială asemenea textelor anterioare, propunem ca acesta să constituie alin.(2) al art.40. De altfel, marcarea este și greșită, deoarece în mod logic urma lit.r) și nu lit.q)

16. În legătură cu atribuția prevăzută la art.42 lit.d), semnalăm că în condițiile în care compartimentul de asistență socială funcționează **în aparatul propriu** al consiliilor județene și al Consiliului General al municipiului București, el nu poate înființa, finanța sau cofinanța instituții publice de asistență socială, deoarece aceste atribuții aparțin **persoanei juridice** în cadrul căreia acesta funcționează.

În același timp, norma nu este corelată cu dispozițiile art.34 alin.(1) din proiect, potrivit cărora instituțiile publice de asistență socială finanțate parțial sau total de la bugetul de stat se **înființează** prin hotărâre a Guvernului, iar cele **finanțate de la bugetul județean sau de la bugetele locale**, prin **hotărârea consiliului județean sau local**.

Având în vedere cele precizate mai sus, respectivele compartimente de asistență socială ar putea **propune** consiliilor județene și Consiliului General al municipiului București înființarea sau finanțarea unor asemenea instituții.

Totodată, pentru utilizarea unor termeni specifici stilului normativ, în partea de debut a art.42 cuvântul “definit” trebuie înlocuit cu “prevăzut”, expresia corectă fiind “**prevăzut la art.41**”.

17. Din aceleași considerente menționate la pct.16, semnalăm că atribuțiile prevăzute la art.43 alin.(3) lit.e), f) și g) aparțin **consiliilor locale**, numai acestea având la dispoziție spații, mijloace financiare și locuințe sociale, compartimentele de asistență socială din aparatul propriu putând **propune** respectivele măsuri.

Totodată, pentru un spor de precizie normativă, alin.(1) al art.43 ar trebui să aibă în vedere și consiliile locale ale **sectoarelor** municipiului București, iar alin.(3) să se refere la principalele atribuții ale **compartimentelor prevăzute la alin.(1)**.

18. Semnalăm că alin.(2) al art.46 se referă la “Statutul profesiei” fără ca în text să precizeze despre care anume profesie este vorba, art.45 și 46 referindu-se doar la personal de specialitate “**în asistență socială**”, sintagmă care însă nu este de natură să definească o profesie.

În plus, textul prevede că statutul **profesiei** se aprobă prin lege, la propunerea **asociațiilor profesionale**, neînțelegându-se motivul pentru care ar exista mai multe asociații profesionale pentru o singură profesie.

19. Norma din cuprinsul art.47, potrivit căreia tinerii care au optat pentru serviciul militar alternativ pot participa la **acordarea**

serviciilor de îngrijire social-medicală nu este corelată cu dispozițiile alin.(2) al art.24, care prevăd că “Serviciile de îngrijire social-medicală sunt realizate de **personal specializat**”, deoarece textul nu prevede condiția ca respectivii tineri să fie **specializați** în acest domeniu. Pentru aceste motive sugerăm revederea textelor.

20. Art.48 se referă la **voluntari**, fără însă ca în prealabil proiectul să reglementeze posibilitatea acestor persoane de a activa în domeniul asistenței sociale. Pentru soluționarea acestei inadvertențe, propunem ca textul art.44 să fie completat în final cu expresia “precum și voluntari”.

21. Semnalăm că norma din cuprinsul la art.50 alin.(3), potrivit căreia deciziile comisiei de disciplină sunt definitive este greșită, deoarece încalcă accesul liber la justiție al persoanei, consacrat de art.21 din Constituție. Se impune deci, revederea textului.

22. Apreciem că sintagma “săvârșirea unei infracțiuni în împrejurări legate de exercitarea **profesiei**”, folosită în cuprinsul art.51 este prea largă, nerezultând cu exactitate despre ce **profesie** este vorba. În actuala redactare, cad sub incidența interdicției **toate infracțiunile** săvârșite în împrejurări legate de exercitarea **oricărei profesii**, ceea ce este excesiv.

23. La art.56 considerăm că norma potrivit căreia respectivele taxe se stabilesc “potrivit legilor bugetare” este eronată, motiv pentru care propunem reformularea textului.

Totodată, pentru o corectă aplicare a dispozițiilor legale și ținând cont de faptul că proiectul vizează prestațiile sociale, propunem folosirea noțiunii de **contribuții**, sumele respective neîndeplinind caracteristicile taxelor. Oricum, considerăm că nu este vorba de “servicii de plată” așa cum scrie în text, ci de “servicii cu plată”.

24. La art.60 considerăm că este necesar să se precizeze că scutirea de taxe și impozite se aplică numai în cazul terenurilor și clădirilor **folosite pentru activitățile de asistență socială**.

25. Referitor la Capitolul VIII intitulat “Răspunderea juridică” (art.62-68), semnalăm că nu toate dispozițiile din cuprinsul acestuia sunt specifice răspunderii juridice, unele având caracter general privind exercitarea dreptului la asistență socială, altele referindu-se la comisia de mediere socială, iar altele prin conținutul lor, sunt de natură să întregescă reglementări din alte capitole ale legii.

Astfel, art.62 referitor la organul căruia i se adresează cererea de asistență socială și termenul în care trebuie să se comunice solicitantului răspunsul, art.63 privind dreptul persoanei de a contesta decizia și termenul în care Comisia de Mediere Socială trebuie să se pronunțe, precum și art.66 alin.(1) privind acordarea de consultanță de specialitate persoanelor interesate, ar trebui să întregască reglementarea din Capitolul II privind exercitarea dreptului la asistență socială.

În același timp, art.64 privind organizarea și funcționarea Comisiei de Mediere Socială și art.65 privind natura deciziilor Comisiei, nu au nici o legătură cu problematica **răspunderii juridice**, locul tratării lor fiind în Capitolul V (organizarea și funcționarea sistemului de asistență socială), probabil ca o secțiune distinctă, în care primul text ar trebui să dispună **înființarea Comisiei**, pentru a se putea vorbi apoi de organizarea și funcționarea ei.

În aceste condiții, Capitolul VIII ar urma să cuprindă numai art.67, 68 și alin.(2) al art.66.

26. În legătură cu art.62, menționăm că potrivit actualei redactări, cererea pentru acordarea drepturilor de asistență socială se înregistrează la **serviciul public teritorial de asistență socială** din subordinea Ministerul Muncii și Solidarității Sociale sau la **consiliul local** pe a cărei rază teritorială locuiește persoana. Semnalăm, însă, că în lipsa unor precizări exprese, pot exista conflicte de competență, deoarece din actuala redactare nu rezultă care din cele două organe emite **decizia** de acordare a drepturilor de asistență socială.

27. Instituirea Comisiei de Mediere Socială prin art.64 considerăm că nu este necesară, întrucât potrivit legislației actuale, soluționarea pe cale amiabilă a plângerilor împotriva actelor administrative este, potrivit Legii contenciosului administrativ nr.29/1990, de competența organului emitent sau a organului ierarhic superior. Substituirea Comisiei de Mediere în acest domeniu în locul organelor competente potrivit Legii nr.29/1990 denaturează noțiunea de recurs grațios, știut fiind că rezolvarea plângerii de către organul emitent este de esența acestuia.

28. Modul de redactare al art.65 nu este specific actelor normative, textele celor două litere putând fi scrise, fie în continuare, într-un singur alineat, fie în două alineate distincte.

29. Referitor la art.67 menționăm că acesta trebuie să stabilească natura abaterilor la care se referă, pentru a se putea da apoi eficiență dispoziției privind sancționarea lor.

30. La art.68, înainte de a vorbi despre nerespectarea confidențialității ar trebui ca un text (probabil în secțiunea II a Capitolului III) să **declare** caracterul confidențial al informațiilor obținute în exercitarea profesiei, după cum textul ar trebui să precizeze despre care anume profesie este vorba. De asemenea, enumerarea genurilor de răspundere care pot interveni ar trebui făcută în modul consacrat: **materială, disciplinară, civilă sau penală, după caz.**

31. În legătură cu art.69, considerăm că pentru buna desfășurare a activității, ar trebui să se prevadă și o anumită periodicitate în solicitarea de date și informații de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, motiv pentru care propunem completarea corespunzătoare a textului.

32. Semnalăm că deși alin.(2) al art.72 se referă la “data intrării în vigoare a prezentei legi”, proiectul nu cuprinde nici o normă în acest sens, normă absolut necesară având în vedere că aceasta nu poate avea loc la data publicării în Monitorul Oficial deoarece, potrivit alin.(1) al aceluiași articol, organizarea și funcționarea sistemului național de asistență socială se vor definitiva până la data de 31 decembrie 2002.

33. Potrivit exigențelor de tehnică legislativă, secțiunile din cuprinsul capitolelor III, V, VI și VII trebuie să fie marcate cu cifre arabe și nu cu cifre romane.

p. PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 330/18.04.2001